

MAGYAR KURIR

Indult Bétsből, Kedden September' 10-dik napján, 1816-dik esztendőben.

Nagy Britannia és Irlandia.

Már rég' kibirdettetett, hogy London városa közönségének tanácsa egy nevezetes gyűlést akar tartani. E' megtörtént Augustus' 21-dikén a' Polgármesternek előlülése alatt. A' tanácskozás' fő tárgya volt az ország' nyomorúságos 's nyúghatatlankodtató állapotjának megvizsgálása. Flower nevű tag volt a' beszéllő, ki a' tanácskozás alá vétetendő tárgyat külömbkülömb czikkelekben előadta. A' nyomorúságos állapot okainak lerajzolásán kezdette beszédét. A' hosszas hadakozást, melyet Anglia oly sok esztendőig viselt, az idegen Státusoknak fizetett hadi segedelmeket, a' Státus' vagyonával való rossz gazdálkodást, 's a' többi, hordotta elő 's erősítette, hogy ezeknek következése volna, a' népnek mostani nagy inzege és nyomorúságos állapotja; 's az Országlószéket nagyon gyalázta érette. Azt javasolta mindenek felett, hogy mindenféle szükségtelen és *Sine-Cura* hivatalokat töröljenek-el. Mikor leg jobban beszéllett azonközben az Orátor, ugy elállott a' szava, hogy lehetetlen volt hallani, melyre nézve Thoms on nevű tag folytatta helyette az előadásnak 's jóvállásoknak további olvasását. Utánna Hunt nevű tag állott-fel, a' ki minden pontokat rendre felvévén, azokat magasztalta 's azoknak meg-erössítettét jóvállotta, a' mint végezetre közönségesen helybeis hagyván a' gyűlés minden felhordott pontokat, meghatározta,

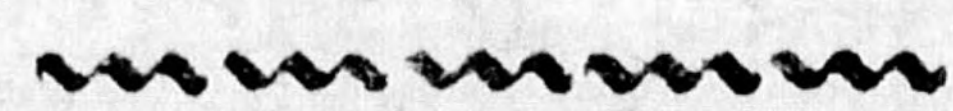
hogy kérő levelét készítsenek a' Régens Princzhez, és azt maga a' Polgármester 's a' Politziai fő Birák adják által a' thronuson ülő Princznek. Mind egygyütt 16-ton vagynak a' meghatározott pontok. A' hét elsőket azt foglalják magokban, hogy mik legyenek a' jelenlévő szükségnek okai. A' nyoltzadikban a' fejeztetik-ki, hogy ez a' szükség vagy inség, minden szükségtelen hivataloknak és *Sine-Cura* fizetéseknek eltöröltetését, 's általjában azt kívánja, hogy a' Státus' vagyonával való gazdálkodás jobbra álltassék, 's nagyobb kimélléssel költetessék. A' 9-dik pontban a' Parlamentum' jelenvaló állapotjának megváltoztattatása (reformáltatása) kérettetik. A' tizedikben minden Grófságoknak, városoknak, 's Parokhiáknak javasoltatik az egész országban, hogy haladék nélkül mindenütt öszszegyülekezvén, minden módon azon iparkodjanak, hogy a' taksák lejjebb szálltathassanak, a' Státus' gazdálkodásának minden ágai legszorosabb kimélléssel folytattassanak, minden szükségtelen hivatalok és *Sine-Cura* fizetések eltöröltessenek, és hogy a' Parlamentumnak reformáltatását megnyerni lehessen. A' hátra lévő pontokban azok a' közönséges formálítások intéztetnek-el, mellyekkel a' Princznek ez a' kérő irás, a' bevett rendtartásokkal megegyezőleg által fog adattatni.

Irlandiában annyira ment némely nyúghatatlankodóknak gonoszsága, hogy a' főb-bek közzülök fenyegetődző hirleléseket ad-

tak-ki az országban az eránt, hogy az olyan lakosok, a' kik árendában jószágokat bírnak, az árendapénzt meg ne mérészeljék fizetni a' tulajdonosoknak. Ezen gonoszok közzé tartozott *Bourke* nevű ember is némely czimborássaival egygyütt, a' kik néhányan közelébről megfogattatván a' *Limeriki* Esküttek' ítélszéke eleibe állittattak 's ezen napokban halálra ítéltettek, reájok bizonyosodván, hogy *Dillon* nevű árendánst feleségével egyetemben nagy kegyetlenséggel megölték, azért, hogy árendájának egy részét megfizette annak, a' kitől a' jószágot árendába bírta.

A' Ministeriális Kurirban ilyen *Szent Ilonai* levél jött-ki, a' melly Jun. 19-dik napján indult ezen szigetről: — „Megérkezvén ide *Sir Hudson Lowe* (az új Kormányozó), a' következett napon *Bonaparté*-hoz akart menni *Admirális Cockburnéval* 's *Read* nevű *Oberslajtnántal* 's más néhány kísézőivel; de *Bonaparte* nem akarta elfogadni látogatását, azzal mentvén magát, hogy beteg. Minthogy azonközben a' látogatók jól tudták, hogy nintsen semmi baja, tehát a' következett napon ismét megjelentek nálla. Eleinten ekkor is betegségével mentegette magát egy darabig, hanem végezetre egyenesen tudokraadatta nékik a' doigot, a' melly ennyiben állott, hogy ő a' Kormányozó úr' látogatását telyességgel el nem fogja fogadni, ha *Admirális Cockburne* is velle egygyütt leszen, a' kit ő gyűlöl. Azután bément hozzá a' Kormányozó a' több kísézőivel, hanem az *Admirálisnak* ki kellett maradni. Valami fél óráig beszélgettek egygyütt *Olasz* nyelven; a' Kormányozó' kísézőihez is szollott holmi apróságokrol *Bonaparte* valami keveset. Kérdezősködött egyről másrol töllök. Egygyik a' kérdéseit félbe akarta szakasztani, azt mondván, hogy néki *Elba* szigetén is volt szerentséje eleibe bortsáttatni, de *Bonaparte* erre semmit sem ügyelvén tovább folytatta kérdéseit, mind addig, míg elvégezte. Ek-

kor hozzá fordulván *Bertránd*, a' ki ezt az *Ánglust Elba* szigetén is bemutatta volt néki, reá emlékeztette — „Igen, igen (e' képpen felelt néki *Bonaparte*), jut eszembe, hogy láttam őtet *Porto Ferrajában*“ — 's azután *Generális Montresorrol* és *Ladi Sondersről* kérdezősködött tölle. — „*Bonapartén* zöld kaput volt, a' melly színt most is nagyon látszik kedvelleni. A' gombjain külömbféle állatoknak, kutyáknak, rókáknak, 's egyebeknek képeik voltak. *Ánglia* ellen keservesen panaszkodott, azért, hogy ezen szigetre küldötték; azt mondotta, hogy a' *Kalabriaiaknak Múráttal való bánása*, mustra lehetne ahozképpest, a' mint az *Ánglusok* hántak ő velle. *Helena* szigetét, maga is a' velle lévőek is *Kétségbeesés'* szigetének nevezik. — „Én azonközben (így végzi tudósítását az író) éppen nem találom az ittvaló lakást ilyen rosznak. A' ház, melyben *Bonaparte* lakik, jó készületű; de vannak itt, ha kell, más szép házak is; fátzánok, vad pávák, 's egyéb madarak is taláttatnak; fogoly madarak' dolgában bőségünk van.“

A' miket ezen újságunk' elején a' *Londoni* polgárok' tanátsának gyűléséről íránk, méltó leszen azokhoz a' *Londoni* újabb levelekből még ezeket is hozzájok adni: — A' gyűlésnek *Hunt* nevű tagja azt hozta elő *Lord Camden* ellen, hogy ő azon 38,400 font *Sterlingekből* álló *Sine-Cura* fizetésből, mellyet minden munka és fáradság nélkül veszen a' nemzettől, tsak 100 font *Sterlinget* és így minden font *Sterlingtől* tsak 3 penninget (kis pénzt) adott a' maga inséget szenvedő hazafitársainak a' veszedelemből való kiragadtatásokra; és hogy *Princz Coburg* is a' *Koronaörökösnével* a' maga hitvesével egygyütt, a' kik a' folyó esztendőben 120,000 font *Sterlinget* kaptak a' nemzettől, tsak 400 font *Sterlingekből* álló adományra határozhatták reá megokat; 's vége-

zetre, hogy, a' minél gyalázatosabb dolog nem lehet, még egy Frantziától (Hertzeg Berrytől) is elfogadtak az Anglusok, 200 font Sterlingeket. A' még eddig, Angliának minden gazdagjaitól öszszegyülekezett ígéreteknek egész summája nem telt többre 33,000 font Sterlingnél, az az annyival, a' mennyit Lord Camden esztendőnként, *Sine-Cura* kap a' nemzettől. — Még az a' különöség is elő fordult a' Londoni közönség' tanátságának ezen tsudálatos gyűlésében, hogy *Flower* nevű tag, Bonapartét, mint a' Religiói Szabadságnak álhatatos barátját, *Thomson* pedig Lord Wellingtont, mint a' Despotismusnak bajnokját, úgy rajzolták-le. — *Hunt* még azt is javasolta, hogy a' *Pitt*' álló képét vettessék-ki a' Londoni közönség' tanátszájának szalájából! —

A' *Londoni Kurir*, mint illik is egy Ministeriális újsághoz, nagyon felindult ennek a' közönség' illetlen gyűlésének és tanátskozásának resultatumán; ő ezt tsak a' Demagogusok' nesterkedéseiknek tulajdonítja, 's azt erőssíti, hogy azok a' végzések, mellyek ezen tanátskozásban meghatározottak, telyességgel nem a' Londoni nagyobb kereskedőknek, bankósoknak, és manufaktúristáknak gondolkozása. Előbeszelli továbbá ugyan ezen újság, hogy a' Ministerek, a' nélkül hogy velle ditsekednének, melly sok féle kimélléseket tettek tsak a' Parlamentum' üléseinek bérekesztetésétől fogva is a' Státus' gazdálkodásának külömbkülömb ágainál. Az ármádát 10,000 emberrel kevesítették, az ágyúzóknak költségét 4 millióról egyre szállították; sok fele Commissariatusi tisztségek' számát megkissebbítettek, némelyeket egészszen eltörölték, 's még több ilyen gazdasági intézeteket munkába vettek.

Irlandiában oly nagyon megfogyatkozott a' peogó penz, hogy a' szegényebb em-

berek, a' kik holmi lopásért-miért perbe idéztetvén, Prokurátorra vanszükségek, ezeknek, ha az ő ügyeket felveszik és védelmezik, *natúráléval* is fizetnek. Egy ilyennek nem régen, egy fazékvaját, egy másnak 6 pisztrangot, egy harmadiknak 6 tsukat ígértek az ő Clienseik, tsak valólják-fel a' pereket.

Nem régen említettük, hogy Amérikában mitsoda gondolkodással legyenek 's mitsoda törvényt hoztak a' *Virginiaiak*, a' duelláló emberekre nézve. Hogy miképpen gondolkodjanak ugyan ezen dologról *Irlandiában* a' Törvénytudók, kihozhatni az itt következő példából: — Egy ember a' maga bajnoktársát, *duellálásközben* megölvén, ítélőszék' eleibe hivattatott. Az ő Prokurátora, a' kire ügyének védelmezését bízta, ilyen állatással állott elő a' Törvénszék' eleibe: Egy oly *duellum*, melyben a' bajnokok, a' betsületes emberek között szokásban lévő formálításokat megtartják, a' törvények előtt ezeknek tselekedeteket nem teszi bűnössé. — Több az, hogy a' Birák, minekutánna az említett Prokurátor a' maga állatásának igaz voltát egy ideig mütogatta 's a' maga öszszekeresett erősségei által támogatta volna, őtet azért, nem tsak hogy meg nem dorgálták, hanem ártatlannak lenni is nyilatkoztatták.

A f r i k a.

Nem régen említettük, hogy mitsoda gondolkodással legyen az Angliai tudósoknak egy része arról az *Afrikai* tolvaj Fejedelmek ellen való hadakozásról, melynek kimenetelét, vagy legalább elkezdődését, egy időtől fogva ily nagy figyelmetességgel várja a' világ. Elő hoztunk valami keveset abból az okoskodásból is, melly a' *Londoni Quaterley Riview* nevű tudós újságlevelkben világ' eleibe botosított. Megjegyeztük, hogy azt tartják Londonban, hogy ezen cikkelyt Ministeriális nagy ember, tudniillik az Admirálisnak egygyik Ti-

toknokja írta és hirdette volna ki a' nevezett újságban, azért, hogy a' közönség, a' melly a' maga figyelmetességét ily nagyon ezen tárgyra fordította, ennek mind két oldaláról tudjon itélni. Mi is méltónak tartjuk ezen cikkelyt egy kevésbé bővebbjén ide iktatni: —

Ugy látszik, ezek az Anglus író' szavai, hogy az előbbeni hosszas hadakozásnak közönséges békességen történt végződése, arra a' gondolatra vezérlette az Európai tengeri Hatalmasságokat, hogy az Afrikai Barbarus Státusok' ragadozó Systemájának is véget vessenek. Hogy mitsoda eszközök jóváltattak ezen czélnak elérhetésére: nem tudjuk: csak mint mind ezeknek resultatumjokat láttuk azt, hogy egy Admirálisunk (*Exmouth*) ezen Barbarus Fejedelmeknél egy hadi hajós tsoportal megjelent vala, és hogy az ő oda lett evezésének következése a' vala, hogy az Áfrikai tolvaj Státusok minden keresztény rabszolgáknak elbotsátatására és arra is lekötelezték magokat, hogy a' Középtengeri Kissebb Hatalmasságokkal békességre lépnek; a' Nagyobb Hatalmasságoknak pedig önnöntettzésekre és szabadságokra bizattatott hogy mind eddig, magok védelmezzek magokat. —

Ez a' Resultatum, bár mi elégtévő lehetett volna is magában, tsakugyan meg nem nyerte a' közönséges helybebagyattatást, sőt ellenben e'féle képtelen (absurdus) kiabálásra adott okot: hogy nem kell ezen (vad) Státusokkal semmi egygyezéseket kötni; eltörlő hadakozást kell ezek ellen folytatni; egy szóval, egy egész Szent Szövetséget kell minden Keresztény Hatalmasságok között felállítani, arra, hogy ezen Hitnélkül való nemzetek ellen egy Keresztes háborút indítsanak. —

Ha Európa még valaha egy ilyen tébolyodásba találna esni, ezen esetben a' Legkeresztényebb (Frantzia) Király volna az, a' kinek magát mint a' Keresz-

ténység' Hérosának a' Keresztény ármáda fő vezérévé tenni kellene. Erre nevezve nem nagy hitelt adhatunk mi annak a' hírnek is, hogy a' Barbarus Fejedelem nem régiben oly szívesen özszeölekezett volna a' nálla lévő Frantzia Konzúllal. De minden e'féle tekintetektől elvonván elménket, mi Anglusok, önnön magunkra nevezve tsak ennyit mondhatunk, hogy nekünk a' mi characterünk egy átaljában meg nem engedi azt, hogy a' mit rollunk sok Udvariak 's külső Ministerek feltesznek, tudniillik, hogy magunkat ezen Státusok ellen való kitétel-által veszedelmeztessük, megtsелеkedjük. Egy levelezője annak a' Társaságnak, melly magát (a' Sidney Smith' előlülése alatt) egyesítette, így fejezi-ki azt, a' mit tollunk a' véle egyformalog gondolkozók kívánnának:

„Ha szintén, úgy mond, ellenkezne is Angliának kereskedésbeli haszna ennek a' Barbarusok ellen való plánumnak végrehajtásával, a' nép' gondolkodása azonközben 's a' Parlamentumnak ' Szeretsen rabszolgák eránt eddig kinyilatkoztatott végzéseit tsakugyan meg nem engedik nekünk, hogy feltehessük, hogy emez kereskedésbeli haszonkeresés azt az iparkodást semmivé tehesse, mellyet tollunk az emberiség, a' vallás, és a' megvilágosodás ily nyilvánlagosan kívánnak. Mikor *Maltát*, ezt a' Kereszténység' oltalmazó bástyáját, Anglia magának elfoglalta, egyszersmind azt a' köteleltséget is magára kellett venni, hogy a' Középtengeren előforduló minden történetekért kezeskedjék.“ — Egy más levelezője ugyantsak a' nevezett Társaságnak, így fejezi-ki magát: — „Mint hogy Anglia a' *Jerusalemi Szent János'* örökségét átvette, tehát az is köteleltsége néki, hogy a' tengert tisztán tartsa a' tengeri tolvajoktól.“ — Egy harmadik levelezője ugyan ezen Társaságnak, nem akar semmi egyébről, hanem tsak a' Barbarusoknak kiirtattatásokról hallani, és a' Lord *Exmouth'* kötését

felettébb boszszantónak lenni tartván, e képpen szoll: — „*Anglia*, melly Máltának 's a Hét szigeteknek birtokában lévén ezen tengeri tolvajokat, egy intés által a' magok' barlangjokba bekergethetné, soha le nem fogja mosni magáról azt a' motskot, hogy a' veliek való új kötés által, Európának új bilintseket vetett a' lábaira.“ —

Mi úgy itelünk, így folytatják szavai-
kat a' *Quarterly - Review*' írói, hogy ezek az idegen országai írók, a' kik felőlünk ilyen hangon beszélnek, oda czeloznak, hogy bennünket arra vegyenek, hogy ezen nem okos kereszties hadakozásba belé avassuk magunkat, azért, hogy majd osztán az ő Országlószekeik vehessék a' hasznat abból a' kétségbeesés' állapotjából, a' melyre mi jutni foguánk, ha olyan bolondok lennénk, hogy az ő tanátslásaikat kövessük. Jól tudják ezek azt, hogy mi Anglusok minden *Ritteri* munkára hajlandók, 's az emberiségnek nevében mindenre reávetettethők vagyunk: hanem most, kinyilatkoztatjuk nekik, hogy mitudjuk azt, hogy a' föld' golyobissának ezen a' felén lakó nemzetek között az Anglus nemzetnek kell ezen próbatételbe való avatkozásban, a' legutolsóinak lenni. Tudjuk mi azt is, hogy vannak még nekünk sok oly okos embereink, a' kik elfogják országunkat tartóztatni attól, hogy a' külső országai fetsegéseket 's eg ybetegeskedő *philantropiának* elmefuttatásait ne kövesse, 's belé ne botlássza magát egy oly hadakozásba 's oly költségbe, a' melly által neki semmivé kellene tétettetni. —

Hogy mi erre az Afrikai hadakozást illető kérdésre megfeleljünk, három pontokról kell azt tekintenünk. Az első ez: Belé állhat-e Anglia a' Barbarus Státusoknak megbuktatások végett, valamelly szövetségbe, úgy, hogy az okosságnak 's betsületnek reguláit meg ne sértse? — Hogy Angliának a' Középtengeren jó állást szerezhessenek eleitől fogva ezen iparkodtak Státusunk' megvilágosodott emberei; Spanyol és Fran-

tzia országok pedig azon, hogy onnet az Anglusokat elkergethessék. Melly sok millióba került nekünk már *Gibraltárnak* és *Máltának* birtoka! Már pedig ezek az erős tanyák, az eleségre nézve egészszen más idegen helyektől függenek. *Anglia* nem mindenkor elégséges arra, hogy ezen két tanyának, mikor hadakozás' idején oda 30,000 emberek kivántatnak, a' tulajdon magáéból elégséges eleséget szolgáltatasson; megtörténhet, hogy pestis vagy szárga hideglelés miatt sem mindenkor lehet oda Angliából egyenesen szállítani az eleséget. Hadakozásnak idején, tsak a' *Feketetenger*-ről, az *Archipelagus*ról, *Egyiptomból*, 's meg a' *Barbarus Státusoktól* kaphatjuk oda a' gabonát. Azouban tapasztaltuk, hogy a' lefolyt hosszú hadakozás alatt a' három első helyekről gyakran semmit sem hozhatunk; tsak a' *Barbarus Státusok* nem hagytak-el ezen tekintetben bennünket soha, a' mikor tsak nállok is éhség nem uralkodott. Bolondság es háladatlanóság lenne tehát az, hogy Anglia abba a' *Szent Ligába* téálljon, a' mellyet *Sir Sidney Smith* és az ő külső országai barátjai elintézték. Sőt ez nem tsak *bolondság*, hanem *hitzegés* is lenne. Angliának *Algiriával*, *Tunissal*, és *Tripolissal* való Kötései régibbek, mint az akár melly más Hatalmassággal való; mint-hogy az 1662-dik esztendőben vettek származásokat: a' *Marokkóval* való pedig 1721-ben. Ezek a' Kötések minden időkből jól megtartattak. Ezekben ilyen határozás találtatik: —

„Rabszolgává soha egy Anglus alattvaló sem tétettethetik, vagy mint rabszolga el nem adattathatik, bamindjárt, mint útas, ellenséges hajón találtana is; minden Anglus hajók, mellyeknek az Admiraltástól leszen passusok, szabadon és megmozdítás (visitáltatás) nélkül útozhatnak a' tengeren; a' hajótörést szenvedő Anglus hajóknak portékáik nem foglaltathatnak-el, 's az ő hajós embereik nem tétettethetnek rabszol-

gákká; végezetre, az Anglus hajók a' Barbariai különbkülömb kikötőhelyekben, magoknak eleséget szerezhettek, a' nélkül, hogy valami adót fizetni tartoznának: — Ha megtörtént is olykorolykor az, hogy ezen Státusoknak engedetlen alattvalói ezeket a' kötések megsejtették: mi tsakugyan mindenkor kaptunk elégtételt. — Erre ugyan azt mondhatná valaki, hogy Kapitány Croker, a' ki nem régen Algiriánál vala, azt írta onnét, hogy: *Ezek a' rút tengeritolvajok, ezek a' hitetlenek, Anglus zászlót merészlettek felszurni, 's az által az idegen hajókat magokhoz közel tsalták, hogy ágyuikkal bérhessék; 's oly Olasz hajókat is elfogdostak, a' mellyek Anglus Kommandánsoknak passusaikkal eveztek!* — De hát Kapitány Croker nem tudja-e még azt, hogy idegen zászlót felszurni 's az által az idegen hajókat közel tsalni, a' tengeren közönséges szokás, és hogy az igaz zászlót tsak akkor köteleztetik kifüggeszteni az ember, mikor már az első lövést akarja tenni? Nintsen-e Kapitány Crokernek magának is minden féle nemzetbeli zászlója a' hajóján? Nem tudja-e ő, hogy a' feljebb említett Kötésekben tsak azoknak a' passusoknak szentsége van meghatározotva, a' mellyeken ezen kifejezések találtnak *passes de la mediterranée*, 's a' mellyekre az Admirális Lordja, vagy annak valami más képviselője, a' Király' nevét és czimerét feltette, és aláírta? — és végezetre, hogy ezek a' passusok tsak Anglus alattvalóknak, idegeneknek pedig nem adattathatnak? — A' Barbarus Hatalmasságok e'szerént az Anglus nevet telyességgel meg nem bántották

az által, ha a' tengeri szokás szerént Anglus zászlót függesztettek ki, vagy valami oly passust meg nem betsültek, mellyeket Anglus Kommandánsok adtak más oly idegen hajóknak, mellyekről a' feljebb említett Kötésekben emlékezet nietsen. Bámulhatunk azon, hogy az Anglus Kommandánsok és Konzulok e'féle kötésekkel ellenkező passusok által a' könnyevhivó idegeneknek életjüket és tulajdonaikat veszedelemre kitehették!“

(A' többi következik).

Spanyol Ország.

Mint mondják a' Spanyol Országlószék a' folyó September' elejen 24,000 emberekből álló expeditziót szándékozott Mexiko felé útnak indítani, a' melly expeditziónak nagy figyelmetességgel várták. Ebben mind azok a' Spanyol jó tisztek részt vehetnek, a' kik magokat az utolsó Frantzia hadakozásban megkülömböztették. Néhány Linea és Fregát hajók rendeltettek ki az expeditziónak elkísirésére és fedezésére. Egy fő vezér alatt, kinek neve még meg nem tudatott, négy Generál - Laltnántok fogják kommandirozni a' seregeket. Hallatott, hogy Portugallia is 8000 emberekkal és néhány hadi hajókkal fogja ezen expeditzióban segíteni a' Spanyol Királyt.

Anglus ujságok erőssítik, hogy a' *Biscayai* kikötőhelybe igen kemény rendelések érkeztek az Angliai, gyapotból való áruportékák ellen, mellyek által ezek nagyon tilalmaztatnak. Már sok ilyen tiltott portékát elvettek.

Sept. 6-dik napján Száz forint Huszaspénzért, Váltótzédulában 314 forintot.
— egy Császári aranyért — fl. — kr. — egy Hollandus Aranyért 14 fl. 56 krt.

Sept. 7-dik napján 100 forint huszas pénzért, Váltótzédulában 310 1/4 forintot.
— egy Császári aranyért 14 fl. 50 kr. — Egy Hollandus aranyért 15 fl. 16 krt

Sept. 9-ik napján 100 forint huszas pénzért, Váltótzédulában 324 1/6 forintot —
egy Császári aranyért. — fl. — kr. — Egy Hollandus aranyért 15 fl. 18 kr. adtak

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A' Pesten September' 4 - dik napján költ levelekben, ezeket olvassuk:

E' most el múlt vásár a' nagyában árulóokra nézve jó, de az apródonként áruló Kolmárookra nézve igen közepszerű volt. Különösnek látszik, hogy a' szarvasmarháknak az ára nagyon leszállott: ellenben a' lovak nagy áron keltek. — (Lásd hátul a' laistromot).

Báró O-Brien Urata' Kerper Regiment' Obersterét, 's Mária Therézia Rendének Vitézét Ő Felsége az ő Hadi érdemeiért, 's különösen Magyar Országgra nézve tett szolgálatiért, több Magyar familiákkal való öszvekaptsoltatására nézve is minden Taxa nélkül Indiginává (Hazafiúvá) tenni méltóztattott. —

A' Borokkal való kereskedésnek a' Saxoniai Udvar különös kedvezést engedett; mert a' Cseh Országai Borokat a' szokott Vámok fizetése mellett Saxoniába bebotsáttatni engedte; a' Magyar Országaiakat pedig ugyan azon Vám fizetés mellett engedte bevitetni, a' millyent a' Frantzia boroktól fizetnek.

Ő Felségének kegyelmes végzése által T. T. Borbola Mihály Ur a' Nagy-Váradi Királyi Akademiánál a' Természeti Törvény Tanítójává neveztetett.

Erdély Ország.

Erdélyben néhai T. Fő Tisztelendő Abats János Superintendens helyébe a' Nagy-Enyedi Theologiae Professor és Gen. Not. T. T. Bodola János Ur Ő Felsége által confirmáltatván, Junius hónap' folytában ilendő pompával lépett ezen egyházi fő hivatalába. Ez alkalmatossággal Kézdi-Vásárhelyen papi Gyűlés (Gen. Synodus) tartott, mellyen Gr. Mikó, Gr. Kun, és más

Fő Méltóságok jelen voltak. A' Gyűlés elején Generális Notariusnak választott T. Marosi Mihály Ur. Papoknak szenteltettek 23 ifjak. Emlékezetet érdemelnek Ti Keresztes Urnak derek prédikációja, a' k. a' N. Enyedi Collegiumban Sz. Irást magyarázó Professor; T. Miháldi Mihály Dési Pap ékes Oratioja, és az Uj Superintendens Urnak fontos Beszédje, mellyet a' Vallásnak minden Társaságokban való szükséges voltáról tartott.

Elegyes Dolgok.

Fascher de la Pagerie Stepháni kisaszony pert indított a' Párisi alsó Törvényszék előtt, Arember Hertzeg ellen, azt erősítvén, hogy őtet csak a' Napoleon kényszerítésére, édes anyjának megegygyezése nélkül, adták ezen Hertzegnek feleségül; a' házasság az ő erősítése szerént különben sem ment soha tökéletességre: melyre nézve azt kívánja, hogy őtet válasszák-el ezen Hertzegtől.

A' Perpignani Esküttek' itélőszéke 15 hónapig tartó fogságra ítélte a' Fitoni Papot, Abbé Aurussit, azért, hogy Julius' 30-dikán olyan prédikációt tartott, a' melyben sértő kifejezések fordultak elő az Országloszék ellen.

A' Frantzia part mellett a' Dieppei öbölben, az Ánglus levelek szerént nagy szerentsétlenség történt. A' múlt hónap' 17-dikén megérkezvén oda Cheesman nevű Ánglus Kapitány a' Nancy nevű tsajkával, csak az öbölben állapodott-meg, 's a' kikötőhelybe bé nem evezett, a' melly gyanus dolognak látszott lenni a' vámosnak. Ő tehát 20-szad magával 19-dikben reggeli 4 órakor oda evezett, 's kényszeríteni akarta az Ánglus Kapitányt, hogy evezzen - bé a' kikötőhelybe. Ez nem sietett a' bévezés sel. A' Frantzia vámos tehát ő reá tüze' adatott, 's az első lövés senkit sem érvén

másodszor is kommandirozott. Ekkor két golyóbis érte a Kapitányt, egygyik derékban, a másik nyakszint. Azután a hajóra is felmentek a vámosok, azt a kikötőhelybe vitték, ott megmotozták, hogy valyon nintsen-e valami tilalmas portéka rajta, de semmit nem találtak: a szegény Kapitány pedig két óra múlva kimúlt a világból, egy özvegyet és tíz árvaát hagyván maga után. Ez a történet kétségkívül szoros vizsgálás alá fog vétettetni.

Ha valami tudósítások, mellyek mostanság érkeztek Amerikából, meg találnak valóságosulni, a Terra Firmai vidékeken szerentsétlen kimenetellel koronáztattak meg az insurgens vezér Bolivar' eleinten szerentsés iparkodásai. Ezek szerint ő, Cumaná mellett nem csak egészen megveretett, hanem maga is elesett volna.

Északi Amerikának Déli Karolina nevű tartományában nagy gonoszságot akartak elkövetni a Szeretsen rabszolgák, a melyről így irtak Jul. 4-dikén Camden nevű faluból: — „Két napok előtt csak az Isten' mindenható oltalma menté meg falunkat és szomszédságainkat a' semmivétetettéstől. A' rabszolgák Jul. 2-dikára viradó éjjel munkába akartak venni egy veszedelmes özszeesküvést, mellyet már Karátsontol fogva főztek. A' plánumjok e' volt, hogy a' falut meggyújtván a' zűrzavarban a' minden hadi készülékekkel tele lévő fegyveres házat elfoglalják, a' férjfiakat mind megölik, 's az aszszonyokat, hogy azután vélek bujálkodhassanak, élethen hagyják. Mind ezekről már magok vallást tettek. Fogházunk úgy tele van Szeretsenekkel, hogy egymás mellé hanyotán vannak a' földre fektetve 's úgy megkötözve, hogy csak a' fejeket mozgathatják. Ma kétségkívül megfogják ölni a' hat főbbeket. Félsz, hogy a' bünösöb-
beknek megölettetések miatt a' többek sok gonoszságokat ne kövessenek el. Egy Szeretsen árulta el a' plánumot, de oly feltétel

alatt hogy ő titokban tartattassék, különben ötöt bizonyosan megölnék a' több Szeretsenek.”

A' Magyar országai termés szerzemények' ára, az utóbbi országos vásáron, e' volt.

Gyapjú Egynyérísű

	fl.
1. Mázsa. Megnemesített téli	240—300
— — Megnemesített nyári	200—230
— — Közönséges	100—130
— — Zigara	150—160
— — Magyar	90—100
1. Mázsa Viasz. Sárga	250—265
— — Fejér méz	105—110
— — Sárga méz	80—85
— — Barna méz	70—75
1. Mázsa Dohány Döbrei	50—70
— — Szegedi	55—75
— — Debreczeni	38—44
— — Pétsi	42—55
1. Mázsa Zsir	135—140
— — Szalonna	145—160
— — Olvasztott Faggyú	105—
1. Akó Szlivovicza:	70—85
— — Rozs Pálinka	65—70
— — Törkök Pálinka	85—90
1. Akó Budai ó bor veres	60—90
— — ideji	18—24
— — fehér ó bor	60—90
— — ideji	25—30
— — Mezőföldi bor	16—18
1. Pár Ökör bőr	70—76
— — Tehén bőr	55—65
— — Borjú bőr	7—8
— — Ló bőr	16—18
— — Juh bőr	6—8
1. Mása Piskoltz	27—30
— — Hamú Zsir	40—48
— — Repeze Olaj	60—65
— — Apathini Kender	28—32
1. Köből Gubats	15—18
100 darab Szarv	15—24